

Naučná stezka Oborou Hvězda, informační tabule.č. 9 - VODA V OBOŘE

([Water in the Game-Preserve](#) - information in English)

Voda je s oborou Hvězda těsně svázána. Od jejího založení protéká oborou potok dnes zvaný Světluška, který sem přiváděl vodu z bělohorských polí otvorem ve zdi. Tento otvor byl dle historických pramenů zajištěn silnými dubovými kůly. Přitékající voda byla velmi důležitá zejména pro napájení zvěře chované v oboře. Vydatnost pramenů ale nebyla příliš velká.

V roce 1547 se stává místodržícím v Českém království Ferdinand Tyrolský, druhorozený syn Ferdinanda I. a Anny Jagellonské, který v roce 1548 získává od libockého záduší další pozemky v údolí Litovického potoka. Tyto pozemky připojuje k dosavadní oboře a zřizuje na nich louku a rybník, jenž je zachycen na Klossově mapě z roku 1723 ve východní části dnešní louky a mokřadů. Jednalo se o poměrně velký rybník, který však časem zcela zanikl. V archivu Pražského hradu se zachoval i rozpočet na jeho zřízení z roku 1728. Rybník byl napájen novým zvláštním náhonem z Litovického potoka přes nádrž u mlýna ležícího za zdí obory. Dochovala se i stížnost na místního mlynáře, ve které se uvádí, že vodu používá jen pro své mletí a nepouští ji do královského rybníka.

V roce 1742 byl stavebním písařem J. H. Dienebierem vyhotoven plán Hvězdy, na kterém je mimo jiné uveden i malý rybníček pod letohrádkem.

Další rybník zaniklý někdy v průběhu 17. století se nacházel v místě označeném na starých mapách jako "Ausgetroketenes Teichl" (vysychající rybník). Ještě na začátku 21. století zde byly patrné zbytky hráze. Dnes je na tomto místě rybník obnoven. Jeho obnova proběhla v letech 2004 a 2005. Rybník je napájen náhonem z potoka Světluška a vody z rybníka a přilehlých mokřadů jsou odváděny za oborní zeď do Litovického potoka.

Návrhy na obnovu rybníka v oboře Hvězda pocházejí už z období první republiky, kdy je na nákresu Jaroslava Němečka na celé louce u Litovického potoka navržen veliký rybník.

V roce 2015 byla na potoce Světluška obnovena původní hrázka sloužící k zadržování vody pro závlahy parteru obory Hvězda.

Zajímavostí je i štolu Světluška. Původním studničním domkem štolu Světlušky byla půvabná šestiboká stavbička, zbouraná při výstavbě dnešní funkcionalistické kruhové stavby. Jedná se o nejmladší štolu takzvaného Hradního vodovodu, která byla dokončena v roce 1930, aby posílila zásobování Pražského hradu pitnou vodou. Ke vzniku štolu se váže informace, že když vznikl v polovině dvacátých let minulého století u Československé armády 1. zeměvrtný oddíl a získal první vrtnou soupravu, použil ji poprvé právě zde. Pomocí vrtů bylo hledáno nejlepší místo pro vyražení štolu.

Štola má celkovou délku 293 m a je celá vyzděna cihlami. Krátce po té, co byla štola dokončena, bylo upuštěno od původního záměru vlastního zásobování Pražského hradu pitnou vodou z Hradního vodovodu a areál Pražského hradu byl připojen na veřejný vodovod. Voda ze Světlušky byla svedena potrubím do malé vodárny u Ruzyňské ulice a až do roku 1974 byla zdrojem pitné vody pro Ruzyň. Po ukončení odběru vody a zrušení Ruzyňské vodárny odtékala voda ze štolu do louky pod letohrádkem. Zde vznikl malý rybníček a rozsáhlý mokřad, který byl vyhlášen jako velmi cenné přírodní území s označením Natura 2000.

Naučná stezka "Oborou Hvězda":

- 8. [Původní studniční domek štolu Hvězdy](#)
- 9. [Obnova rybníka v oboře Hvězda](#)
- [informační tabule u vstupu do letohrádku Hvězda](#)